

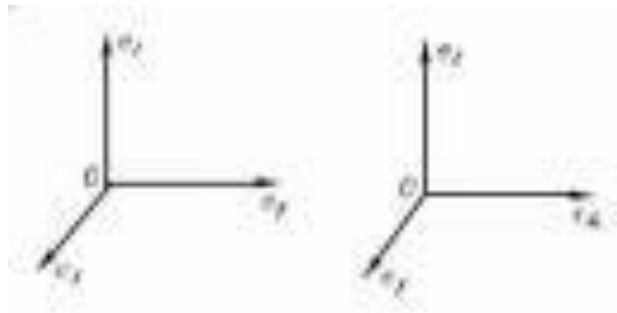
ФІЛОСОФСЬКЕ РОЗУМІННЯ СВІТУ

ПЛАН

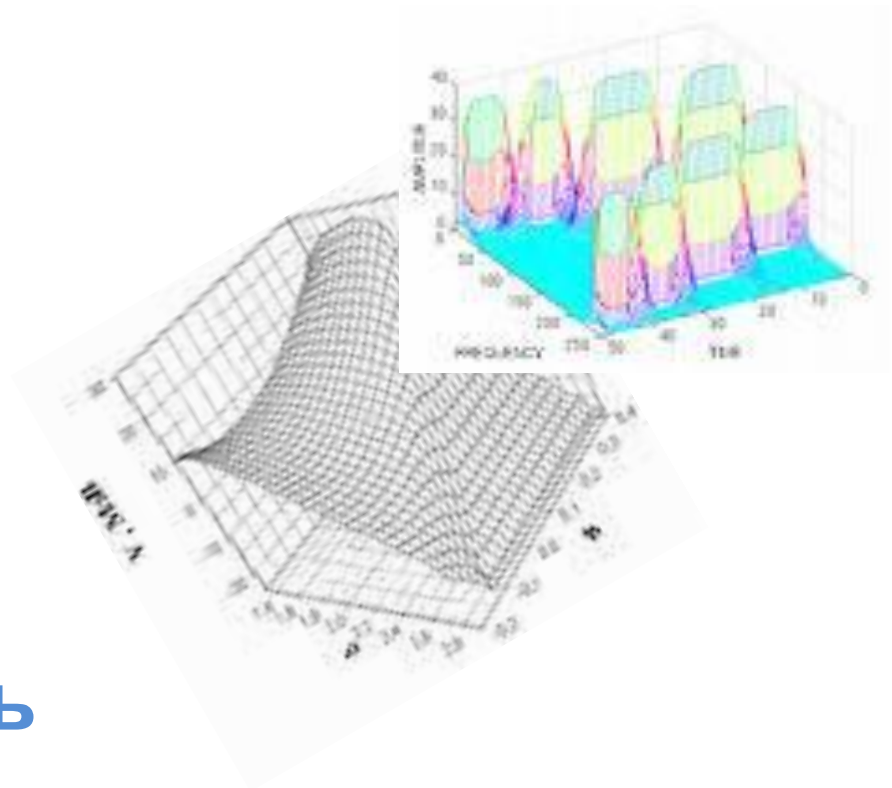
1. Проблема буття у філософії.
2. Характеристика основних онтологічних категорій.
3. Рух та розвиток як фундаментальні характеристики буття.

Простір – найзагальніша форма буття як усталеного , що характеризується протяжністю, структурністю, взаємодією.

- Трьохвимірність

- Оборотність
- Протяжність
- Симетричність

ЧАС

Час – це найзагальніша форма буття, яка характеризується тривалістю та послідовністю зміни станів.

ВЛАСТИВОСТІ ЧАСУ

- Одновимірність
- Асиметричність
- Необоротність

Концепції простору і часу

- Субстанційна – розглядає простір і час як щось самотійне, як різновид субстанції (І. Ньютон);
- Реляційна - розглядає простір і час як властивості матеріальних утворень (А. Ейнштейн)

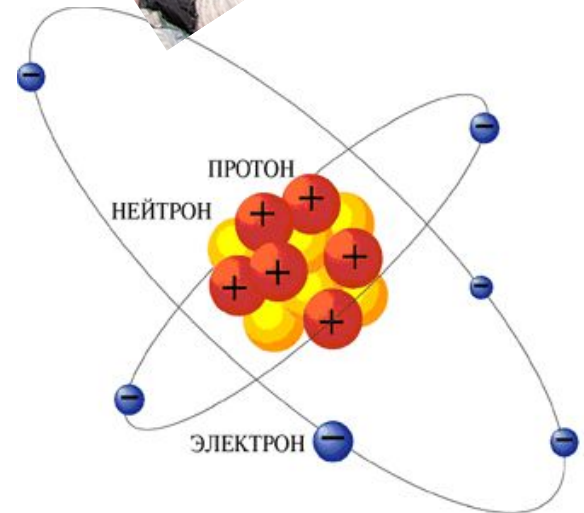

Рух – це поняття, яке використовується для позначення будь-яких взаємодій, а також зміни в матеріальних системах, викликаних цими взаємодіями

Основні форми руху

- механічний;
- фізичний;
- хімічний;
- біологічний;
- соціальний.

Розвиток – це процес тривалих,
накопичуваних, необоротних,
якісних змін.

Основу розвитку становлять зміни:

- необоротні;
- здатні нагромаджуватись,
набуваючи все більшого масштабу;
- нагромаджуючись, призводять до
виникнення нових властивостей.

Ознаки розвитку

- структурність;
- поступальність;
- спрямованість:
 - прогрес;
 - регрес;
 - колообіг;
 - циклічність.

Основні підходи до розвитку

- діалектичний – джерелом розвитку є протиріччя, яке постає як безперервне виникнення нового (Г. В.Ф. Гегель);
- синергетичний - поєднання хаосу та порядку та врахування ролі випадковості (Г. Хакен, І. Пригожин).

Синергетика – перехід від простих систем до складних, від закритих до відкритих, від лінійності до нелінійності, від стабільності до нестабільності

- Самоорганізація.
- Точки біфуркації.
- Випадковість.

І. Пригожин

Формування нових світоглядних засад буття людини в світ

- повага до світу;
- створення контурів нової
раціональності (єдність
раціонального та ірраціонального);
- проблема вибору та
відповідальності, що постає в
умовах багатоваріантного світу.

Буття постає як:

- гранично широке і загальне поняття (гранична межа філософського узагальнення);
- від його осмислення залежить розуміння всього кола філософських проблем;
- фіксує характеристики та прояви світу;
- є вагомим чинником смислотворення та найвищих цінностей людини;
- є мірою людської відповідальності.